

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: võimalikud rikkumised Lüganuse volikogu valimistel vajavad täiendavat uurimist

Riigikohus: võimalikud rikkumised Lüganuse volikogu valimistel vajavad täiendavat uurimist

10. November 2021

Riigikohus jättis rahuldamata kaebuse Lüganuse valla hääletamistulemuste osaliseks kehtetuks tunnistamiseks, kuid esitas politseile kuriteoteate võimaliku valijate ebaseadusliku mõjutamise uurimiseks.

Valimisliidu Meie Vald nimekirjas Lüganuse vallavolikokku kandideerinud Andrea Eiche kaebas 20. oktoobril Vabariigi Valimiskomisjonile (VVK) elektroonilise hääletamise tulemuste peale.

Kaebaja väitel mõjutati Kiviõli Vene Koolis ja kohalikus kaupluses inimesi elektrooniliselt hääletama Keskerakonna kandidaatide poolt. Poes olevat valijatele selle eest kingitusi jagatud. Koolidirektor on aga kaebaja hinnangul võimupositsioonil ega tohiks kallutada õpetajaid ja õpilasi enda poolt hääletama.

Riigikohus leidis sarnaselt VVK-ga, et kaebaja väited ei anna alust hääletamistulemuste kehtetuks tunnistamiseks, sest valijate seadusvastane mõjutamine ei leidnud valimiskaebemenetluses piisavat tõendamist. Samas võib see info kohtu hinnangul viidata võimalikule kuriteole – valimisvabaduse rikkumisele. Seetõttu saatis kohus politseile kuriteoteate juhtunu asjaolude täpsemaks väljaselgitamiseks.

Kohus märkis, et valimiskomisjon pole pädev tuvastama, kas toime on pandud süütegu. Komisjoni võimalused tõendite hankimisel ja hindamisel on piiratud ning neil tuleb vaidlus lahendada kolme päeva jooksul.

Kaebaja heitis VVK-le muu hulgas ette seda, et komisjon ei selgitanud välja, kui palju elektroonilisi hääli poe ja kooli IP-aadressidelt konkreetsetele kandidaatidele anti.

Riigikohus selgitas, et IP-aadressi seostamine kindlale kandidaadile antud häälega riuks hääletamise salajasuse nõuet, sest tagatud poleks hääle anonüümseks jäämine. Seega pole niisuguste andmete töötlemiseks õigust ei VVK-l ega teistel riigiasutustel. Valimiste salajasuse põhimõttega ei tarvitse aga vastuollu minna selliste andmete töötlemine, mida ei saa seostada konkreetse kandidaadiga: näiteks millisel IP-aadressilt, millal ja mitu korda hääletati.

Samas nõustus Riigikohus VVK-ga, et mitmel inimesel pole keelatud kasutada elektrooniliseks hääletamiseks sama arvutit või internetiühendust. Seetõttu poleks ainuüksi IP-aadresside andmed ja kaebaja väited andnud valimiskomisjonile piisavat teavet ega alust tunnistada elektroonilise hääletamise tulemused kehtetuks.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
533 39 846

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-voimalikud-rikkumised-luganuse-volikogu-valimistel-vajavad-taiendavat>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=5-21-24/2>